

Ordet fritt

Hadia Tajik er antagelig den første statsråden som har mottatt trusler for den hun er – ikke for det hun gjør.

KYRRE NAKKIM PÅ TWITTER

Høyre påstår de måtte kutte skolefrukten for å satse på lærere. Men brukte nesten like mye på billigere alkohol. Helsepolitisk havari.

AUDUN LYSBAKKEN PÅ TWITTER

Norsk språk treng NRK

ORDET FRITT. Voss mållag har sendt denne fråsegna til Kulturdepartementet i samband med høyring om NRK-plakaten:

NRK har vore umåteleg viktig for formidling og utvikling av norsk språk, kultur og identitet. Den store oppslutninga som det totale tilbudet frå NRK framleis har, er internasjonalt einestående for ein lisensfinansiert kringkastar. Det vitnar om at det norske folket vil ha nyheiter, underhaldning og kultur på sitt eige språk. I ei tid prega av globalisering, sentralisering og kommersialisering meiner vi at det er avgjerande for eit lite språksamfunn som det norske, at det finst ein sterk, kommersielt uavhengig allmennkringkastar. Rammene for verksemda til NRK må såleis også i framtida styrast av våre folkevalde, og konkretiserast i dokument som NRK-plakaten.

Innan vitskap, underhaldning, næringsverksemd og teknologi er norsk språk under press, særleg frå engelsk. Det gjeld både skriftspråka bokmål og nynorsk og i noka mon også talemålet. Den digitale medieflaumen og raskt endra medievanar gjer at også norsk kultur og identitet i stort treng den stimulansen ein kompetent institusjon som NRK kan bidra med. Det krev at denne medieaktøren har eit breitt handlingsrom og eit klart definert samfunnsansvar.

Som målfolk veit vi at minoritetars rettar er avhengig av styrken i eigne organisasjonar. Men ikkje mindre viktig er offentlege institusjonar. Slik viser storsamfunnet vørnad for mangfaldet gjennom vilje til vern og stønad av utvalde samfunnsområde.

Voss mållag vil særleg framheva desse konkrete punkta i NRK-plakaten:

■ NRK må ha klare mål om minst 25 prosent nynorsk i sendingane sine. Målet må gjelda for alle plattformer og i alle kanalar. I dagens mediesituasjon er det avgjerande at NRK får vidareutvikla sine nettilbod. Her vert det produsert store tekstmengder, som når mange. Derfor vil kravet om 25 prosent nynorsk også på nettsidene, vera vesentleg for representasjonen av nynorsk skriftmål.

NORMERT MÅL: NRK må lyfta fram normert nynorsk, om ikkje vert nynorsk eit mangfald av målføre, meiner Alf Jansen. Ingvild Bryn losar sjåarane gjennom Dagsrevyen på godt, normert nynorsk, som også ligg tett opp mot dialekten hennar.

FOTO: NRK

«Innan vitskap, underhaldning, næringsverksemd og teknologi er norsk språk under press, særleg frå engelsk.

■ NRK skal lyfta fram normert nynorsk tale. Slik språkbruk bør vera regelen i manusbundne sendingar. Elles står nynorsk i fare for å bli redusert til eit mangfald av målføre, medan standard austnorsk ikkje vert oppfatta som ei dialekt, men som bokmål.

■ NRK bør gje gode vilkår for NRK Nynorsk mediesenter slik at ein sikar tilgangen til kompetente nynorskbrukarar i kringkastingsarbeid også i framtida.

■ NRK skal framleis ha eit breitt lokalt tilbod, produsera saker lokalt og må derfor halda oppe eit nett av distriktkontor over heile landet.

■ NRK bør halda på kravet om 35 prosent norsk musikk
■ Brukarar av samisk og andre nasjonale minoritetsspråk må få eige stoff på sitt språk.

ALF JANSEN,
LEIAR VOSS MÅLLAG

Hva betyr kommune-størrelsen?

ORDET FRITT. Innbyggerundersøkelsen viser at de som bor i små kommuner er mer tilfredse med kommunale tjenester enn dem i store kommuner. Mange bruker resultatet som argument mot å slå sammen kommuner. Her bør det imidlertid tas noen forbehold.

Mange bruker gjerne funn i Difis innbyggerundersøkelse som argument for å beholde de mange små kommunene. Undersøkelsen viser at vi jevnt over er fornøyde med de kommunale tjenestene, men at vi oppfatter kvaliteten forskjellig i små versus store kommuner. Det er imidlertid ikke slik at innbyggerne i de minste kommunene er mest fornøyd på alle områder.

Innbyggerundersøkelsen viser faktisk at de større kommunene kommer best ut på mange områder. Kanskje det viktigste området er muligheten for å få arbeid eller for å etablere egen næringsvirksomhet. Videre er innbyggerne mer fornøyd med kultur- og idrettstilbudet, tilbudet av butikker, restauranter, kafeer og uteliv i de store kommunene sammenlignet med de små. Det samme gjelder viktige forhold på samferdselsområdet som tilrettelegging for fotgjengere, syklistar, og personer med funksjonshemming, samt sikkerhet på skoleveier.

For mange av de kommunale tjenestene er det likevel grunnlag for å si at innbyggerne er mer tilfredse i små enn i de store kommunene. Men kan man ut fra det trekke konklusjonen at folk er mer fornøyd i de små kommunene på grunn av kommune-størrelsen i seg selv?

Forskerne Lars Monkerud og Rune Sørensen fra BI har analysert dataene fra Difis innbyggerundersøkelse, og sett på om andre forhold enn befolkningsstørrelse kan forklare forskjellene i tilfredsheten. Konklusjonen deres er at forhold som «utdanningsnivå, alderssammensetning og nivået på kommunenes inntekter er betydelig viktigere enn folketallet i seg selv». Deres forskning viser at vi må se mer nyansert på resultatene fra innbyggerundersøkelsen, og at dagens inntektsfordeling til kommunene kan bety mye.

Difi har også spurt hvor fornøyde innbyggerne er med kommunen sin alt i alt. Og her er dommen klinkende klar. Folk er like fornøyde i store som små kommuner. De er også omtrent like fornøyde om de bor i nord eller syd, vest eller øst. Resultatet er kanskje noe overraskende på bakgrunn av forskjellene vi ser i tilfredsheten med det kommunale tjenestetilbudet og andre viktige forhold som for eksempel muligheten for å få arbeid. Dette viser at innbyggernes opplevelse av sin kommune ikke utelukkende henger sammen med opplevelsen av det kommunale tjenestetilbudet.

JOHN NONSEID, SENIORRÅDGIVER,
DIREKTORATET FOR FORVALTNING OG IKT (DIFI)

Hordaland

Grunnlagt 1883
Redaktør: Elin Madsen, em@avisa-hordaland.no
www.avisa-hordaland.no

SEI DI MEINING I HORDALAND

Me vil svært gjerne at du skriv til denne spalta! Men skriv kort og under fullt namn. Redaksjonen tek seg rett til å korta ned lange innlegg. Bruk gjerne e-post: redaksjon@avisa-hordaland.no
Faks: 56 53 03 30. Post: Hordaland, Postboks 38, 5701 Voss.
Avfotografering av stoff og lysingar for vidare produksjon, er ikkje tillate utan etter avtale med Hordaland.

pressens faglige utvalg
PFU

Hordaland arbeider etter «Vær Varsom-plakaten» sine reglar for god presseskikk. Om nokon kjenner seg råka av urettvis presseomtale, oppmodar me om at ein først tek kontakt med redaktøren. Ein kan også ta kontakt med Pressens Faglige Utvalg (PFU), E-post: pfu@presse.no